

"IBERIA EXPRESS"

Politik taldeak

Urtarrilaren* hamaikaz gero, legezkoak dira, Mugimenduaren barnean sor litezkeen politik taldeak. Ez dira alderdiak; baina horretara iristeko* ere izan litezkeela pentsatzen du zenbaitek. Dena dela, taldeak hasiak dira beren legezko nortasunaren bila. Horregatik, Interes berezia du, Apostua jaunak Madrilen eman berria duen mintzaldiak.

Apostua jauna «Ya» egunkariaren kazetari politikoa da, eta Espainian ibili dabilzan talde politiko nagusitxoen berri eman du «Club Siglo XXI» delakoan. Hitzaldiaren muina holatsu labur liteke: Zer diote beren buruz talde horiek? Nola kokatzen* dira politik burrukaren barnean? Nola ikusten dute gaurko egoera?

Aztertu dituen taldeok ez dira oraino legezatu; baina laster izan daitezke, batzu* behintzat.

Apostuak eskuinean ikusten dituenak, hauk dira: Eskuin kontserbakorra, eskuin eboluziozalea, eskuin «silvatarra», eskuin «fragatarra», eskuin zibilizatua eta «tácitotarrak». Eman dugun errosarioaren arabera,* hauk liriateke konkretuki: **Fuerza Nueva**, **Anepa**, Silva Muñozen taldea, Fraga Iribarnerena, Areiltzarena eta **Tácitos** deituak. Apostuaren ustez, hemen ezarri behar da Espainiako legetasunaren muga: hauk pasatuko dira, Mugimenduaren barnean lan egitera. Holamoduzko taldeok darimate Espainiako politik agintea; eta berak dira, gertatzen diren arduradun eta protagonista. Denak eskuindarrak.

Oraindik ere legetasunaren kanpotik daudenak, beste hauk liriateke: kristau demokrazia, sozial demokrazia, alderdi sozialista, komunistak eta karlistak. Talde bakoitzak izen ezagunak lituzke: kristau demokrazian Gil Robles, Ruiz Giménez eta Carrascal; sozial demokrazian **Unión Social Demócrata Española**; sozialisten ikurriduna PSOE delakoa litzateke, bere bi taldeekin; eta komunistak Santiago Carrilloren **Partido Comunista Español**ean bilduko liriateke. Azken aldaketa eta albiste bezala, Karlos Hugoren alderdi karlista birdefinitua aipatu zuen Apostuak; izan ere, sozialistatzat aitortu baitzuen printzeak karlismoa.

Jakitekoa da, bestalde, hitzaldi honetan nortzu* egon ziren ere. Han zeuden Aita Sainduaren Nuntzioa, Nieto Antúnez, Garikano Goñi eta Cabanillas ministro ohiak,* eta Fernández Sordo ministra. Urtebeteren buruan, izango dugu talde hauen albisterik. Hemen, Apostuaren arabera, aipatu baizik ez ditugu egiten.

Portugaleko Alderdi Komunista eta ezkertarrak

Portugaleko marxismoa ezin da Alderdi Sozialista eta Alderdi Komunistaren mugetara ekarri. Esker-eskuin, buruhauste gordinak dituzte Soares eta Cunhal-ek. Harek galdu egin ditu ezker-eskuinetako hegadak; eta honek geroz eta bilduago topatzen du, orain Alderdi Komunistari iraultzailetasuna ukatu nahi dion marxismo-leninismo iraultzailea.

Han hemenka sakabanaturik zebiltzan zenbait talde bilduz, partidu berri bat jaio da ezker muturrean: UDP edo Herritar Batasun Demokratikoa. Partidu berri honek ez du nahasi nahi, Portugalen lanean ari diren beste alderdi komunistekin. «Fronte Iraultzaile Marxista-leninista», «Batzorde Iraultzaile Marxista-leninista», «Batasun Iraultzaile Marxista-leninista» eta beste taldek osatzen dute alderdi berria.

«Ondasun guztiak Estatuarenak izango diren gizarte bat sortu nahi dugu, eta Estatu horrek langile klasearena

izan beharko du... Klase burruka da zapalduen askapenerako* bide bakarra... Ogiaren, bakearen, lurraren, independentziaren eta askatasunaren aldeko herritar burrukan du UDP-k bere programaren ardatza» esaten da alderdiaren lehen manifestuan.

Portugaleko Partidu Sozialista larri

Mario Soaresek gidatzen duen alderdia, une hestu batetan aurkitzen da orain. Eskuin aldea galdua zuen Herritar Alderdi Demokratikoa, berrikitan* beste zatiketa bat ukan* du: ezkerreko hegaletik partidu berri bat jaio da, Herritar Fronte Sozialista. Beronen buruzagi Manuel Serra da.

Mario Soares
Alderdi Sozialistaren buruzagia

Zatiketa honek ba du atzetik historia. Abenduan Alderdi Sozialistak eduki zuen kongresuan, talde autonomoak osorik alderdiratzea erabaki zen; eta baterakuntza hau izan zen, hain zuzen, kongresuaren egitekorik nagusia. Orduan Serraren taldeak gogor eman zion aurpegi Soaresen kandidaturari, Batzorde Politikorako beste kandidatu bat proposatuz. Alderdi Sozialistako buruzagi «historikoen» kontra zegoen Serraren orduko Herritar Mugimendu Sozialista. Serrak galdu egin zuen Alderdi Sozialistaren kongresuan; baina menpekotasunez hartu zuen Soaresen garaitzapena, nahiz eta hitzez aitortuta kua orain ez bete.

Serraren lehenagoko mugimenduak kristau-marxista bezala jotzen zuen bere burua, eta Alderdi Sozialistan ez zen inoiz ere arrunt* integratu. Herritar Fronte Sozialista jaio berriak ez du hauteskunde* biderik onhartzen, ez eta Alderdi Sozialistaren sozial demokraziarik; iraultzaile eta marxista aitortzen da, eta gizarte sozialista bat nahi du Portugalentzat. Eskuindarkeriaz eta «egokierazalekeriaz»* salatzen du Serrak Alderdi Sozialista.

Soaresen alderdiarentzat benetan da kaltegarri zatiketa hau. Beharreko duen batasuna egiteko, oso osorik ekin* beharko litzaioke alderdiaren ekintzari; baina, ministergoari loturik dagoenez, ez zaio hori batere erraza gertatuto. Geroak esango du, Alderdi Sozialistak, Portugalen ukan dezakeen egitekoa nola salba lezakeen.

Joanes GOIA